

Kuningattaren pitäkseninki *JA MUITA*

saksalaisia **Sherlock Holmes**
-tarinoita

Theo von Blankensee
ja Kurt Matull

KUSTANTAMO
HELMIVÖ

Kuningattaren pitsileninki

ja muita saksalaisia
Sherlock Holmes -tarinoita

Theo von Blankensee
ja Kurt Matull

Kuningattaren pitsileninki

ja muita saksalaisia
Sherlock Holmes -tarinoita

jälkisanat
Reijo Valta

Kustantamo Helmivyö
Turku 2023

SISÄLLYS

Kuningattaren pitsileninki	5
Kullankaivajan majan salaisuus	93
Lady Ruthin avioliitto	175
Jälkisanat	271

Toimitus ja jälkisanat Reijo Valta.

Suomennokset on alkujaan julkaistu Wiipuri-lehdessä vuonna 1909. Ne kuvastavat aikansa käsityksiä ja sisältävät nyky-aikaan sopimattomia asenteita ja kielimuotoja.

Kustantamo Helmivyö

ISBN: 978-952-7469-15-6

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

KUNINGATTAREN
PITSILENINKI

13. Band.

Jeder Band ist vollständig abgeschlossen.

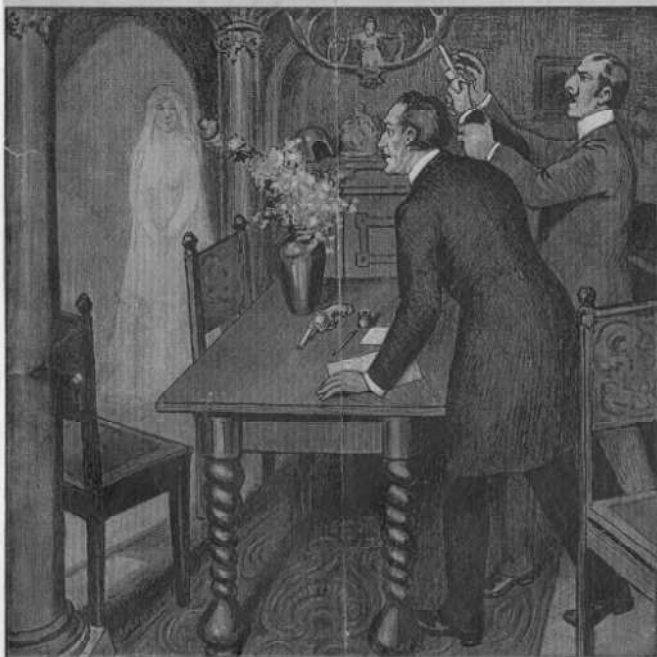
20 Pf. (25 Heller (30 Centimes))

Aus den Geheimakten des Welt-Detektivs

13. Band.

Das Spitzenkleid der Königin.

„Schießen Sie nicht!“ sagte der Tod. „Es ist mein Werk — es ist Mord. Sie ist Ihrem Gode anhängen.“

I KUMMALLINEN PÄÄTÖS

"Mylord on käskenyt, että teidät heti on tuotava hänen puheilleen. Olkaa hyvä, mr Holmes, ja astukaa tähän huoneeseen."

Nämä sanat lausui moitteettomasti puettu kamaripalvelija eräässä hyvin hienossa talossa. Hän avasi oven ja Sherlock Holmes astui salonkiin, jonka huonekaluista heti näki, että palatsin omistaja varmaan kuului hyvin vanhaan, ylhäiseen sukuun.

Sherlock Holmes oli suur-aatelisen Warwickin perheen palatsissa.

Kamaripalvelijan mentyä ilmoittamaan Sherlock Holmesin tulosta herralleen, vanhalle lordi Etelred Warwickille, silmäili salapoliisi tutkivin katsein ympäri huonetta. Äkkiä kumartui hän alas ja nosti lattialta pienen ruusunvärisen paperin, johon oli painettu jotakin, ja pisti sen hymyillen taskuunsa. Melkein samassa silmänräpäyksessä astui lordi Etelred Warwick huoneeseen.

Hän oli todellakin oikea ylimyksellinen olento, tyypillinen englantilainen aatelmies, jonka kasvoista saattoi nähdä, että hän ei ollut aatelmies vain nimeltä, vaan että hän ajatteli ja tunsikin tosi aatelmies.

Sherlock Holmes teki lordille kunnioittavan kumarruksen. Mutta tämä astui hänen luokseen ja sydämellisellä liikkeellä ojensi hänelle molemmat kätensä.

"Sydämellisesti tervetullut, rakas ystävä, ja suuri kiitos, että saavuitte niin nopeasti."

"Mylord", sanoi Sherlock Holmes hymyillen, "jos ei salapoliisi ole ainakin yhtä nopea kuin palokunta, niin hän tulee usein liian myöhään, kun tuli on sammutettava. Ja se tuli, jota vastaan meidän on taisteltava, on usein paljon vaarallisempi kuin ne punaiset liekit, jotka uhkaavat talolle turmiota."

"Siinä olette ikävä kyllä aivan liian oikeassa, rakas Holmes", vastasi lordi Warwick, viitaten salapoliisia istumaan silkillä päällystetylle tuolille. "Sen olen juuri saanut kokea omasta kohdastani eli oikeammin perheeni erään toisen jäsenen puolesta". Ja lordi Warwick huokasi syvään.

"Otaksuisin, että joku rakas perheenjäsen on kuollut, mylord", sanoi Sherlock Holmes, "jos ei minulla olisi todistusta siihen, että niin ei ole asianlaita."

"Mitä todistusta, hra Holmes?"

"Te ette luultavasti olisi eilen käynyt Piccadillyn Musiikki-Hallissa, jos teillä olisi surtavana jonkun rakkaan sukulaisen tai ystävän kuolema", vastasi salapoliisi.

"Te olette varmasti kaikkietäväinen", huudahti lordi ihmeissään. "Kuinka te voitte tietää, että minä eilen kävin Piccadillyn Musiikki-Hallissa, johon minä muuten silloin astuin ensimmäisen kerran elämässäni? Ehkä tekin olitte siellä ja näitte minut aitiossa?"

"Minä voin vakuuttaa teidän ylhäisyydellenne, että minä eilen illalla kello yhdeksän olin jo sängys-

säni, sillä minun oli virkani tähden ollut pakko valvoa koko edellinen yö. Mutta siitä huolimatta tiedän minä, mylord, että te eilen illalla olitte eräässä Piccadillyn Musiikki-Hallin kaikkein hienoimmista aitioista. Te olitte ottanut koko aition ja poistuitte jo ensimmäisen ohjelmaosaston jälkeen."

"Ihmeellinen ihminen! Kuinka te sitten saitte tietää tämän kaikki?"

"Tällä kertaa ei tietämiseni perustu mihinkään erikoisen nerokkaaseen päätelmään", vastasi Sherlock Holmes. Samassa veti hän taskustaan sen ruusuvärisen paperin, jonka hän ennen oli nostanut lattialta.

"Tämän Piccadillyn Musiikki-Hallin pääsylipun löysin minä tästä matolta", sanoi hän, ja kun kuponkia oli vain kerran leikattu eikä pois reväisty, niin oli heti todistettu, että te olitte lähtenyt teatterista väliajalla enää palaamatta aitioonne."

"Minä kumarran, hra Holmes. Te olette edelleenkin vanha Sherlock Holmes."

"Olisin enemmän mielistynyt teidän ylhäisyytenne, jos olisitte sanonut, että olen yhä edelleenkin nuori Holmes. Se olisi todistanut minulle, että teidän ylhäisyytenne uskoo minun edelleenkin olevan täyssissä voimissani."

"Siitä minä olenkin täysin vakuutettu ja senpä vuoksi olenkin pyytänyt tuomaan teidät tänne. Minä uskon, hra Holmes, että teissä edelleenkin on ne edut ja ominaisuudet, jotka ovat tehnyt teidät maailman kuuluisimmaksi salapoliisiksi ja hankkineet teille "salapoliisien kuninkaan" kunniakkaan arvonimen. Minä uskon, että te ette ole kadottanut taitoanne lukea ihmisten sieluista ja että, jos niin tarvitaan, johtaa ja

ohjata ihmishenkeä tahtonne mukaan ja juuri sen vuoksi olen teitä pyytänyt tulemaan tänne."

"Jättäydyn kokonaan teidän käytettäväksenne, mylord. Tahdotteko olla hyvä ja kertoa minulle, mitä asia tällä kerralla koskee."

"Minä tiedän", sanoi lordi Warwick, "että te hyvin usein olette tehnyt meidän perheellemme suuria palveluksia, mutta minä epäilen, tokko teidän ammatissanne koskaan on sattunut semmoista arvoitusta, joka minun nyt pitää lastea teidän eteenne. Te ehkä hylkääte minut. Te sanotte ehkä, että se palvelus, jota minä pyydän teiltä, ei kuulu teidän ammattiinne. Ajatellaas vain, hra Holmes, minun täytyy pyytää teitä estämään eräs avioliitto, joka tuottaisi häpeää minun perheelleni ja vahingoittaisi erästä nuorta viatonta olentoa."

"Estää avioliitto?" huudahti salapoliisi. "Tosin minä myönnän, mylord, että tointani harjoittaessani jo usein olen tahtomattani ollut avioliiton solmijana, joka on vienyt kaksi rakastavaista yhteen, mutta en voi muistaa kertaakaan estäneeni avioliittoa. Mutta tahdottelo olla ystävällinen ja ilmoittaa kaikki yksityiskohdat siinä asiassa, josta nyt on kysymys?"

"Kysymyksessä on sukulaiseni lordi Harald Dumbarton."

"Minä muistan hänet vallan hyvin", vastasi Sherlock Holmes. "Lordi Dumbarton on nyt kai noin 36 vuoden ikäinen ja oli, ellen erehdy, naimisissa lady Warwickin kanssa."

"Aivan oikein. Hän oli naimisissa Intian sotaretkellä kaatuneen ainoan veljeni tyttären, lady Warwickin kanssa. Maria oli veljeni kuollessa vasta kaksitoista vuotias, kun veljeni kuoli, ja silloin oli minun

velvollisuuteni olla hänelle isän sijaisena, ja minä uskon tunnollisesti täyttäneeni velvollisuuteni.

"Maria oli harvinaisen kaunis tyttö", jatkoi nyt lordi pienen vaitiolon jälkeen. Sen voitte nähdä hänen valokuvastaan joka riippuu tuossa sohvan yläpuolella, hra Holmes. Oletteko koskaan nähnyt kasvoja, joissa on niin kauniit, jalot piirteet, oletteko koskaan nähnyt puhtaampaa profiilia taikka yhtä ihmeellisen ihania silmiä?"

Holmes nousi tuoliltaan ja katseli vaieten seinällä riippuvaa kuvaa, jota suuri seppele ympäröitsi, ja sanoi sitten:

"Lady Maria on todellakin tavattoman kaunis."

"Hän oli, ystäväni, oli", huudahti lordi suruisaan, "sillä kahdeksan vuotta takaperin hautasimme hänet. Hän kuoli hivuttavaan kuumeeeseen, jota vastaan lääkärit olivat aivan voimattomat. Mitä huolellisimmasta hoidosta huolimatta temmattiin hänet pois omaistensa luota. Häneltä jäi tytär, jonka nimi on Violet, ja joka nyt on aivan äitiraukkansa ilmetty kuva.

Lordi Dumbartonin suru oli rajaton, kun hän niin äkkiä kadotti rakastetun puolisonsa. Me pelkäsimme, että lordi menettäisi järkensä, ja vasta pitkän aikaa oleiltuaan etelässä saavutti hän jossakin määrin takaisin sielullisen tasapainonsa. Harald on siitä lähtien ollut hyvin tyyni. Hän kai mukautui siihen, mitä oli välttämätöntä. Mutta minä en koskaan ole tavannut miestä, joka olisi niin uskollisesti surrut vaimovainajaansa.

Sitä merkillisempi ja odottamattomampi oli se mullistus, joka tapahtui eilen ja josta minä kärsin hirveästi.

Lordi Harald asuu tyttärensä Violetin kanssa

Dumbartonin linnassa, joka on Wight-saarella. Se on niitä harvoja rakennuksia, jotka paitsi kuninkaallista linnaa ovat vielä tällä saarella. Eilen aamulla kaikeksi ihmeekseni tuli lordi Harald minun luokseni.

Hän oli tavattoman liikutettu. Mutta mikään ei viitannut mielisairauteen. Hän oli vielä hiljaisempi, kalpeampi ja vakavampi kuin kuin milloinkaan, vaikka hän rakastetun vaimonsa kuoleman jälkeen aina oli ollut hyvin umpinainen ja kovin vähän seurustellut ihmisten kanssa, melkeimpä kokonaan vetäytynyt pois seuraelämästä.

Vaihdettuamme ensimmäiset sydämelliset tervehdykset, pyysi hän minua kävelemään kanssaan. Sitten söimme yhdessä päivällistä. Istuessamme sitten sikaaria poltellen sanoi Harald äkkiä:

"Setä, sinun pitää tehdä minulle eräs palvelus."

"Hyvänen aika, poikani, sano vain, mikä se on ja minä olen ilolla palveleva sinua."

"Tulkaa kanssani tänä iltana Piccadillyn Musiikki-Halliin."

Minä en voinut uskoa korviani. Dumbartonin linnan erakko, ihmisiä vierova, sureva Harald tahtoo yht'äkkiä mennä paikkaan, jota parhaassa tapauksessa voi sanoa keskinkertaiseksi variete-teatteriksi ja missä yleisö on jokseenkin sekalaista.

Mutta toiselta puolen minua ilahdutti hänen toivomuksensa, sen myönnän kernaasti, sillä minä luulin vainuavani siinä päätöksen lopettaa tuo erakko-elämä ja ruveta ottamaan osaa muitten ihmisten huvituksiin.

Tämä taas saattoi minut toivomaan, että hän pian täyttäisi minun toivomukseni, jonka usein olin lausunut ja joka koski hänen omaa menestystään.

Olin itsepintaisesti pyytänyt Haraldia menemään naimisiin Violetin takia, tämä kun kipeästi kaipasi äidin hoitoa. Sillä, kuten tiedätte, hra Holmes, eivät parhaatkkaan palvelijat voi olla äidin veroiset."

"Varmaankaan eivät", vastasi Sherlock Holmes.

"Eivät edes kaikkein luotettavimmatkaan henkilöt, joita sitä paitsi harvoin tapaa. Haraldille olisi hyvin helppoa päästä säätynsä mukaisiin naimisiin, sillä paitsi sitä, että hän on lordi Dumbarton on hän niillä kaunis ja komea mies, jonka käytös ja hieno sivistys varmaan hurmaavat minkä tytön hyvänsä.

Mutta hän on päättömästi hylännyt kaikki avioliittoehdotukset. Vuosi toisensa jälkeen on hän jyrkästi selittänyt minulle, että hän ei voi Marian jälkeen rakastaa ketään, vaikka hän itse käsittääkin, että hänen lapsensa kaipaa äitiä.

Viimein lakkasin minä häntä kiusaamasta, sillä minä sanoin itselleni, että minulla ei ole mitään oikeutta ratkaisevalla tavalla vaikuttaa hänen elämänsä, vaikka Harald Dumbarton ei ole ainoastaan avioliittonsa kautta minun sukulaiseni, vaan myöskin, sen tohdin sanoa, paras ja uskollisin ystäväni."

"Te siis menitte hänen kanssaan Piccadillyn Musiikki-Halliin?"

"Niin menin, vaikka hän itsepintaisesti kieltäytyi vastaamasta kysymykseeni, minkä tähden hän tahtoi välttämättömästi mennä juuri tähän varieteatteriin. Viinuri lähetettiin halkemaan pääsylippua ja puolen tunnin kuluttua oli minulla lippu kourassani."

"Nykyisin on se minun liivintaskussani", nauroi nyt juuri salapoliisi.

"Silloin on se hyvissä käsissä", vastasi lordi. "Toivon, etten koskaan olisi jalallani astunut tuohon onnettomaan taloon. Mutta me ihmisethän emme tiedä, eivätkö kaikki meidän askeleemme ole kohtalon laskemat, kykenemmekö ylipäänsä ollenkaan karttamaan taivaan tahtoa . . .

"Olin siis teatterissa yhdessä sukulaiseni kanssa ohjelman ensimmäisen osan," jatkoi hän. "Siellä esiintyi heittotaitureita, pikamaalareita, voimistelijoita, mutta minä en voinut käsittää, minkä tähden Harald aivan kuumeentapaisella jännityksellä katseli näyttämölle päin.

Silloin tuli ensimmäisen osaston loppunumero. Sillä piti olla aivan erityinen vetovoima, sillä jo ohjelmassa tehtiin siitä suurta reklaamia.

"Tästä voitte nähdä, hra Holmes", jatkoi lordi surumielisesti hymyillen vetäessään taskustaan ohjelman, "lukekaa tuosta. Jos tahdotte ottaa tämän asian hoitoonne, niin saatte lähimpinä aikoina luultavasti paljon tekemistä tämän naisen suhteen."

Sherlock Holmes avasi ohjelman ja luki:

"Uutta! Ihmeellistä! Maailmankuulua!"

Mademoiselle Cora Dessalines,

Ranskan satakieli.

Tämän numeron aikana tupakoiminen kielletty."

"Asia koskee siis tätä Ranskan satakieltä?" kysyi salapoliisi.

Lordi huokasi jälleen syvään ja vastasi sitten surumielisesti: "Niin. Mutta tahdon sanoa teille, että tämä satakieli osottautui olevansa aivan tavallinen varpunen, se on: sangen tavallinen ranskalainen

kahvilaulajatar, joka kumminkin jonkinlaisella sulolla esitti siivottomimpiakin parisilaisia renkutuksia. Ei voi todellakaan kieltää, että hän oli tavattoman kauris. Ja siinä pitsileningissä, jossa hän esiintyi, teki hän oikein ylhäisen vaikutuksen.

Ranskalaisen laulajattaren ollessa näyttämöllä ei sukulaiseni irroittanut hänestä katsettaan. Niin, kun väliverho aukeni, ja Cora Dessalines esiintyi, luulin minä kuulleen heikon huudahduksen Harald Dumbartonin huulilta. Hän vaipui tuolin selkänöjää vasten ja sulki hetkeksi silmänsä. Mutta sitten hän avasi ne oikein ahmiakseen katseillaan laulajattaren muotoa."

"Ahaa, minä ymmärrän", sanoi Sherlock Holmes. "Lyhyesti sanoen on siis lordi Harald estettävä menemästä naimisiin ranskalaisen laulajattaren kanssa."

"Niin juuri on asia", huudahti lordi Warwick. "Voitte ymmärtää kauhistukseni, kun Harald väliverhon laskeuduttua veti minut ulos aitiosta ja kuiskasi korvaani:

"Lähtekäämme niin pian kuin mahdollista minun hotelliini. Minun täytyy puhella kanssasi, rakas ystävä, kysymys on minun elämänonnestani, niin vieläpä enemmänkin: Violetin, lapseni onnesta."

Nämä sanat tietysti riittivät minulle heti nousukseni hänen kanssaan käsille sattuneisiin vaunuihin ja ajamaan hänen hotelliinsa. Siellä veti Harald minut huoneeseensa ja heti kun olimme päässeet kahden kesken huudahti hän:

"Sinä olet, Etelred, usein pyytänyt minua valitsemaan uuden puolison ja antamaan Violetille äidin. No niin, nyt minä olen valinnut. Pian on taas ilo ja onni

palajava Dumbartonin linnaan, sillä minä aijon mennä naimisiin."

Kamala aavistus lensi silloin pääni läpi ja minä kysyin:

"Kuka — — kuka se sitten on, jonka olet valinnut Violetin toiseksi äidiksi?"

"Sinä tunnet jo hänet", vastasi Harald. "Se on Cora Dessalines, laulajatar, jota äsken kuuntelimme."

Minä olin Intian sodassa, hra Holmes, mutta minä vakuutan, että minä silloin en olisi niin pelästynyt, jos pommi olisi räjähtänyt minun edessäni, niin kuin minä säikähdin eilen, kun Harald teki minulle tämän kauhean ilmoituksen. Luulin ensiksi, että hän oli tullut mielipuoleksi. Mutta pian tulin vakuutetuksi, että hän todellakin oli täydessä järjessään.

"Sinä onneton!" huudahdin minä kauhistuneena. "Etkö sitten ole lainkaan ajatellut, että aijot antautua liittoon, joka ainiaaksi on erottava sinut niistä piireistä, joissa olet seurustellut?"

"Olkoon niin", vastasi Harald, "mutta se ei voi horjuttaa minua aikomuksessani."

"Ja sinä kuvittelet mielessäsi, että tämä laulajatar, olento, joka näyttelee paljastettua kaulaansa ja paljaita käsivarsiaan Piccadillyn Musiikki-Hallin katsojajoukolle, voisi tulla todelliseksi äidiksi sinun lempeälle Violetillesi, sinun viattomalle lapsellesi?" jatkoin minä vieläkin kiivaammin.

"Sitä minä en kuvittele ... sen minä tiedän!"

"Tunnetko sinä tuota henkilöä tarkemmin?"

"En."

Saksalaisia Sherlock Holmes -tarinoita

Maailman kuuluisimmasta salapoliisista Sherlock Holmesista on moneksi. Jo 1890-luvulta lähtien hahmoon ovat tarttuneet useat kirjoittajat ja taiteentekijät. Tammikuussa 1907 berliiniläinen Verlaghaus für Volksliteratur und Kunst alkoi julkaista omaa viikoittain ilmestyvää kioskikirjasarjaa, jota kirjoittivat pääasiassa alan konkarit Theo von Blankensee ja Kurt Matull. Sarjassa mestari Sherlock Holmesin apurina toimi oppipoika Harry Taxon. Suomessa näitä tarinoita julkaisi Wiipuri-lehti.

Kuningattaren pitsileninki ja muita saksalaisia Sherlock Holmes -tarinoita sisältää nimitarinan lisäksi kaksi kertomusta, Kullankaivajan majan salaisuuden ja Lady Ruthin avioliiton. Jälkisanat on kirjoittanut Reijo Valta.

ISBN 978-952-74-6915-6

9 789527 469156

Kansikuva: Alfred Roloff
Design: Timo Ronkainen